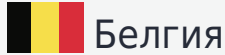

[Начало](#) > ... > [Предприемане На Съдебни Действия](#) > [Правна Помощ](#) > Belgium

Правна помощ

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Какво включват разноските в производството и кой следва да ги заплаща?

На юридически език понятието „разноски“ се отнася до няколко елемента, предвидени в член 1018 от Съдебния кодекс (*code judiciaire/gerechtig wetboek*).

Разноските включват:

1. различни съдебни и регистрационни такси и гербови налози, платени преди отмяната на Кодекса за гербовите налози (*Code des droits de timbre/Wetboek der zegelrechten*);
2. разходите за съдебни актове и свързаните с тях възнаграждения и работни заплати;
3. разходите за предоставяне на преписи от съдебно решение;
4. разноските за всички мерки за събиране на доказателства, по-специално такса за свидетели и вещи лица;
5. пътни и дневни разноски за съдиите, деловодителите и страните, когато пътуването е разпоредено от съдията, и разноските за документи, когато са направени единствено за съдебния процес;
6. паричното обезщетение за разноски по производството, посочено в член 1022;
7. таксите, възнагражденията и разноските на медиатор, назначен съгласно член 1734;
8. вноската, посочена в член 4, параграф 2 от Закона от 19 март 2017 г. за създаване на бюджетен фонд за правна помощ от второ ниво (*aide juridique de deuxième ligne/juridische tweedelijnsbijstand*).

Паричното обезщетение за разноски по производството е фиксираната вноска към разходите и таксите на адвокатите, за която спечелилата делото страна може да претендира спрямо загубилата делото страна.

Кой може да подаде молба за парично обезщетение за разноски по производството?

Предоставяното съгласно член 1022 от Съдебния кодекс парично обезщетение за разноски по производството е фиксирана вноска към съдебните разноски и такси на спечелилата делото страна.

По искане на една от страните, вероятно въз основа на намеса от страна на съда, съдът може със специално мотивирано решение да намали обезщетението или да го увеличи, без този размер да е по-голям от максималния или да е по-малък от минималния размер, който е определен от краля. При преценката си съдът ще вземе предвид:

- финансовите възможности на загубилата делото страна с цел намаляване на размера на обезщетението;
- сложността на делото;
- уговорена договорна компенсация за спечелилата делото страна;
- явно необоснования характер на ситуацията.

2 Какво точно представлява правната помощ?

Правната помощ обединява няколко понятия:

- с нея на всяко лице се предоставя възможност да получи безплатна първоначална правна консултация като част от първичната правна помощ (*aide juridique de première ligne / eerstelijnsbijstand*). Тази консултация ще се предоставя от правоспособен адвокат.
- С нея също така се дава възможност определени категории лица да получат безплатна помощ от адвокат при разглеждане на всякакъв вид правен казус (правна помощ от второ ниво). Тези адвокати са доброволци. Те предоставят на клиентите си същите правни услуги като тези, които предоставят срещу заплащане (съвети, съдействие и представителство в производства по общия ред, в административни производства или в процедури по медиация).
- С правната помощ страните, чиито доходи са твърде ниски, се освобождават от покриване на разходите за съдебни или извънсъдебни производства, от заплащане на всички или на част от техните такси за регистрация, вписване в регистър и издаване на заверен препис. С нея също така се гарантира, че публичните служители и служителите в министерствата (съдебни изпълнители, нотариуси и др.), както и техническите съветници (когато извършват съдебни оценки) или медиаторите не начисляват каквито и да е такси на участващите страни за предоставяната от тях помощ.

3 Имам ли право на правна помощ?

За да се получи правна помощ от второ ниво, трябва да бъдат изпълнени две условия:

- искането не трябва да е явно недопустимо или явно необосновано.
- Финансовото състояние трябва да съответства на [условията за достъп](#), посочени в членове 508/13/1—508/13/4 (добавени със Закона от 31 юли 2020 г. за изменение на Съдебния кодекс с цел подобряване на достъпа до правна помощ от второ ниво и правна помощ чрез увеличаване на съответните тавани на доходите).

Изцяло безплатна правна помощ:

За едно лице: нетен месечен доход, по-нисък от 1 426 EUR.

За несемейно лице с лица на негова издръжка или лице в съжителство със съпруг/съпруга, или с всяко друго лице, с което съставляват домакинство: нетен месечен доход на домакинството, по-нисък от 1 717 EUR.

Частично безплатна правна помощ:

За несемейно лице: нетен месечен доход между 1 426 EUR и 1 717 EUR.

За несемейно лице с лица на негова издръжка или лице в съжителство със съпруг/съпруга, или с всяко друго лице, с което съставляват домакинство: нетен месечен доход на домакинството между 1 717 EUR и 2 007 EUR.

От бенефициера се очаква да плати не повече от 125 EUR.

Тези суми са в сила от 1 септември 2022 г.

Правна помощ се предоставя и на лица, които могат да докажат, че не разполагат с достатъчно средства за издръжка. Решението на Службата за правна помощ (*Bureau d'Aide Juridique/Bureau voor Juridische Bijstand*), с което се предоставя изцяло или частично безплатна правна помощ от второ ниво, представлява доказателство за липсата на достатъчно средства за издръжка.

4 Правната помощ за всички видове производства ли се предоставя?

Да.

5 Има ли специални процедури за спешни случаи?

Да.

При спешни случаи Службата за правна помощ може временно да освободи молителя изцяло или частично от такси, без да е необходимо той да представя всички или част от придружаващите документи. Молителят трябва да представи придружаващите документи в рамките на срок, определен от Службата за правна помощ, който не е по-дълъг от 15 дни от датата на решението. Ако документите не бъдат представени, правната помощ се прекратява автоматично.

Службата за правна помощ преценява неотложността.

Молба за предоставяне на изцяло или частично безплатна правна помощ от второ ниво се подава устно или писмено от молителя или от неговия адвокат в териториално компетентната служба за правна помощ.

Молбата може да бъде подадена и чрез компетентните органи (службата за международно гражданско сътрудничество на Федералната публична служба за правосъдие) по смисъла на Директива 2003/8/ЕО на Съвета от 27 януари 2003 г. за подобряване на достъпа до правосъдие при трансгранични спорове чрез установяването на минимални общи правила за правната помощ при такива спорове.

6 Къде мога да получа формуляр за кандидатстване за правна помощ?

Можете да се свържете със службата за правна помощ във Вашия избирателен район.

- френскоезични служби: <https://avocats.be/fr/bureaux-daide-juridique-baj>.
- служби, в които се говори нидерландски език: <https://www.advocaat.be/nl/gratis-rechtsbijstand/tweedelijnsbijstand>

След като се свържете с компетентната служба за правна помощ, оттам ще Ви изпратят формуляра за молба за правна помощ, който трябва да бъде попълнен.

7 Кои документи трябва да се представят заедно с формуляра за кандидатстване за правна помощ?

Придружаващите документи се различават в зависимост от съответната категория на лицето. Ако живеете с един или повече възрастни, трябва да предоставите и документи, доказващи доходите на тези лица.

Възможно е да бъдат поискани допълнителни документи, за да се провери дали са изпълнени условията за допустимост за безплатна правна помощ.

Внимание: някои документи имат ограничен срок на валидност. Те не могат да са издадени преди повече от 2 месеца от датата, на която е подадена молбата Ви за предоставяне на правна помощ.

1) Вие работите и сте наето лице

- удостоверение за състава на домакинството с валидност 2 месеца;
- последна данъчна оценка;
- последни два фиша за заплата/възнаграждение (пълни работни месеци);
- фишове за заплата/възнаграждение за текущата година, с включени празнични бонуси и надбавки;
- удостоверение от националната служба за добавки за отпуск (работник, извършващ ръчен труд);
- удостоверение за доход за последните 2 месеца (работник, нает чрез агенция за временна заетост).

2) Вие работите и сте самостоятелно заето лице

- удостоверение за състава на домакинството с валидност 2 месеца;

- последна данъчна оценка;
- счетоводна справка, показваща средния Ви нетен доход за последните 3 месеца;
- последна справка-декларация за ДДС.

3) Вие сте неработоспособен

- удостоверение за състава на домакинството с валидност 2 месеца;
- последна данъчна оценка;
- удостоверение от Здравноосигурителната каса (*mutuelle/ iekenfonds*), в което се посочват надбавките, изплатени през последните 2 месеца;
- годишно удостоверение (неработоспособност за една година или повече).

4) Вие сте пенсионер

- удостоверение за състава на домакинството с валидност 2 месеца;
- последна данъчна оценка;
- удостоверение от Националната пенсионна служба (*Office national des pensions/Rijksdienst voor pensioenen*) с валидност 2 месеца.

5) Вие сте безработно лице

- удостоверение за състава на домакинството с валидност 2 месеца;
- последна данъчна оценка;
- удостоверение за получени обезщетения за безработица през предходните 2 месеца.

6) Вие получавате подпомагане на доходите от CPAS/OCMW (*Centre public d'action sociale/Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn*)

- удостоверение от CPAS/OCMW с валидност 2 месеца, в което се посочват видът и размерът на подпомагането.

7) Вие получавате гаранция за доходите на възрастен човек (*Garantie de revenus aux personnes âgées — GRAPA/Inkomensgarantie voor ouderen — IGO*)

- удостоверение от Националната пенсионна служба, в което се посочва размерът на GRAPA/IGO.

8) Вие имате право на обезщетение за инвалидност

- удостоверение от Федералната публична служба за социално осигуряване (*SPF Sécurité Sociale/FOD Sociale Zekerheid*), в което се посочват надбавките за последните 2 месеца.

9) Вие живеете в наето под наем социално жилище

- справка за изчисляване на наема за социално жилище.

10) Вие сте в процедура по уреждане на колективен дълг

- удостоверение за състава на домакинството с валидност 2 месеца;
- последна данъчна оценка;
- удостоверение с валидност 2 месеца, издадено от посредник по дълговете, в което се посочват сумата, която Ви се плаща, наличната сума от семейните надбавки, ако е включена, и размерът на платените фиксирани разходи.

11) Вие сте на възраст под 18 години

- копие от личната Ви карта или друг официален документ, доказващ, че сте малолетно или непълнолетно лице.

12) Вие кандидатствате за разрешение за пребиваване

- всеки документ, удостоверяващ незаконно пребиваване (приложения, задължение за доброволно напускане на страната, решение за отказ на пребиваване, паспорт и др.).

13) Вие сте задържан

- удостоверение за задържане.

8 Къде трябва да подам молбата си за правна помощ?

Ако познавате практикуващ адвокат, който предлага безплатна правна помощ от второ ниво, можете да се свържете директно с него. Ако той се съгласи да поеме Вашия случай, ще поиска от Службата за правна помощ да го назначат.

Ако не познавате адвокат, който предлага безплатна правна помощ, можете да си уговорите час в компетентната местна Служба за правна помощ, за да потърсите съвет от адвокат.

9 Как да разбера дали имам право на правна помощ?

От Службата за правна помощ ще Ви уведомят за решението си в срок от 15 дни от подаване на искането. Решенията, с които се отхвърлят молбите, трябва да бъдат мотивирани. Уведомлението трябва да съдържа съответната информация за подаване на предвидената жалба.

10 Какво да направя, ако имам право на правна помощ?

Трябва да се свържете с Вашия адвокат или с адвоката, назначен от Службата за правна помощ.

11 Кой избира адвоката ми, ако имам право на правна помощ?

Службата за правна помощ назначава адвокат, който е в списъка на доброволците за предоставяне на правна помощ.

12 Правната помощ покрива ли всички разходи по производството?

Правната помощ покрива таксите на съдебните изпълнители или вещите лица, пощенските разходи и разходите за регистрация. Както и правната помощ от второ ниво, тя не се предоставя автоматично и трябва да бъде поискана от Службата за правна помощ на съда, който разглежда делото (член 664 и следващите от Съдебния кодекс).

13 Кой поема другите разходи, ако имам право само на ограничена правна помощ?

Ако се предоставя частично безплатна правна помощ, това не означава, че се покриват само определени услуги/разходи. Това просто означава, че от бенефициера на частично безплатна правна помощ ще се очаква да плати не повече от 125 EUR, за разлика от бенефициера на изцяло безплатната правна помощ, който не трябва да плаща нищо. Бенефициерите на изцяло или частично безплатна правна помощ получават едни и същи услуги.

14 Правната помощ обхваща ли и производството по обжалване?

Да.

15 Може ли правната помощ да бъде оттеглена преди приключването на производството (или отменена дори след неговото приключване)?

Да.

Ако условията, при които бенефициерът има право на изцяло или частично безплатна правна помощ от второ ниво, се променят, бенефициерът трябва незабавно да уведоми своя адвокат, който съответно ще уведоми Службата за правна помощ.

Службата за правна помощ може да прекрати правната помощ и по мотивирана молба от страна на адвокат, ако адвокатът прецени, че неговото участие не осигурява добавена стойност.

Друг сценарий за оттегляне: когато бенефициерът явно не успява да сътрудничи в защитата на своите интереси (като например не отговаря на искания от страна на своя адвокат).

16 Мога ли да оспоря отказ за предоставяне на правна помощ?

Ако молбата бъде отхвърлена, е възможно да се заведе дело пред трудовия съд чрез писмена или устна искова молба (до секретариата на съда). Искът трябва да бъде предявен в срок от 1 месец от уведомяването за решението на Службата за правна помощ.

17 Води ли искането за правна помощ до спиране на давностния срок?

Ако се предоставя частично безплатна правна помощ, това не означава, че се покриват само определени услуги/разходи. Това просто означава, че от бенефициера на частично безплатна правна помощ ще се очаква да плати не повече от 125 EUR, за разлика от бенефициера на изцяло безплатната правна помощ, който не трябва да плаща нищо. Бенефициерите на изцяло или частично безплатна правна помощ получават едни и същи услуги.

■ Последна актуализация: 23/07/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.